

METODECENTRET

Aktivitetsprogram 2012

METODECENTRET

Center for Innovation & Metodeudvikling

Der er behov for at tænke nyt

Metodecentret er blevet etableret af Region Midtjylland og Aarhus Kommune samt Herning, Skanderborg og Randers kommuner med henblik på at skabe mere viden og innovativ tænkning om faglige metoder i socialt arbejde.

Der er stigende opmærksomhed på det specialiserede socialområde, hvor der er økonomiske vækstrater, der overstiger øvrige velfærdsområders vækst. Der er derfor behov for at opfinde nye metoder og indsatstyper samtidig med, at der bygges på den viden, der gennem mange år er opbygget på området.

Metodecentrets arbejde er baseret på fire spor:

- 🌀 Praksisnær og anvendelsesorienteret metodeudvikling og innovation
- 🌀 Afdækning, udvikling, afprøvning og drift af metodeprogrammer
- 🌀 Udvikling og drift af dokumentationsprogrammer
- 🌀 Praksisnær og anvendelsesorienteret kompetenceudvikling og forskning

Metodecentrets aktiviteter bygger på den særlige viden, erfaring og ekspertise, der er på feltet. Derfor gennemfører vi altid vores projekter i samarbejde med professionelle fagfolk og eksperter fra kommuner, regioner og forskningsinstitutioner.

Vores aktiviteter skal tænkes inden for nye rammer, metoder og indsatstyper. Vi ligger vægt på, at de projekter, Metodecentret indgår i, er udviklende og innovative i forhold til den gældende praksis.

Samtidig skal vores aktiviteter kunne bidrage til en effektivisering af den måde området fungerer på i dag. De sociale tilbud skal kunne levere bedre kvalitet for færre midler i fremtiden.

Metodecentret er et miljø for *metodeudvikling*. Vi afsøger og opsnuser gode idéer og projekter regionalt, nationalt og internationalt. Vi skaber netværk med relevante samarbejdsparter og vi er i løbende dialog med Metodecentrets medlemmer om idéudvikling og afsøgning af behov.

Vi er også et miljø for *metodeafprøvning*. Metodecentret står både selv for udførelsen af metodeudviklings- og innovationsprojekter og bidrager til udførelsen af andres projekter gennem fx processtøtte og evaluering.

METODECENTRET

Center for Innovation & Metodeudvikling

Metodecentret er endvidere et miljø for metodedrift. Vi driver behandlingsprogrammet Multi-systemisk Terapi (MST) i Danmark og arbejder for at udbrede metoden. Vi holder os opdaterede på den danske og internationale scene for at finde nye og effektive metodeprogrammer, hvor ressourceforbruget er tænkt systematisk ind. Og vi arbejder med at sikre god implementering og en sikker og stabil drift.

Dette er Metodecentrets aktivitetsprogram for 2012.

Spor 1: Metodeudvikling og innovationsprojekter

Metodecentret bidrager til både små og store projekter, der skaber mere kvalitet for de ressourcer, som bruges på det sociale område.

Igangværende projekter

I 2011 har Metodecentret gennemført et udviklingsprojekt på det socialpsykiatriske område i samarbejde med Aarhus Kommune og Via University College med henblik på at udvikle og afprøve et redskab til at screene, hvor recoveryorienteret en organisation arbejder. Ved at styrke borgernes recoveryproces øges mulighederne for, at psykisk syge kan genskabe et tilfredsstillende og selvstændigt liv uden intensiv professionel støtte. Projektet nærmer sig sin afslutning og Metodecentret kan tilbyde kommuner og regioner recoveryscreeninger fra 2012.

Vi har samtidig involveret os i to afprøvningsprojekter i henholdsvis Skanderborg og Randers Kommuner. I Skanderborg skal Metodecentret stå for evalueringen af et velfærdsteknologisk projekt, der sigter på at afprøve smartphones med særligt tilpasset programmel i forbindelse med indsatsen for borgere med opmærksomhedsforstyrrelser. Målet er, at teknologien både medvirker til øget livskvalitet hos de pågældende borgere og samtidig sænker kommunens ressourceforbrug, fordi borgerne bliver mere selvstændige.

I Randers Kommune vil Metodecentret afprøve auditmetoden med henblik på at vurdere metodens anvendelighed som redskab til kvalificering af handleplaner som grundlag for en effektiv indsats. Når kommunen i samarbejde med borgeren udarbejder gode handleplaner, forbedrer kommunen sine muligheder for faglig styring og effektiv ressourceudnyttelse i indsatsen. Metodecentret afvikler auditforløbet, bistår Randers Kommune med implementering af kvalitetsforbedringer og gennemfører en evaluering af forløbets resultater.

Disse to projekter fortsætter i 2012.

METODECENTRET

Center for Innovation & Metodeudvikling

Projekter i 2012

I 2012 vil Metodecentret fortsat deltage i udvikling og spredning af metoder og innovative løsninger, der kan bidrage til at effektivisere og forbedre ressourceudnyttelsen på det specialiserede socialområde.

Vi vil også i den kommende tid bidrage til kommunalt eller regionalt igangsatte innovationsprojekter på hele det specialiserede socialområde.

I 2012 vil Metodecentret desuden have særligt fokus på at igangsætte eller bidrage til innovationsprojekter inden for følgende tre temaer:

- 🌱 Voksenhandicapområdet, herunder ADHD-området og domfældte udviklingshæmmede
- 🌱 Velfærdsteknologiske løsninger
- 🌱 Anbringelsesområdet

Voksne handicappede

På området for voksne handicappede bliver der flere borgere med funktionsnedsættelser og flere med psykiske lidelser. Det medfører et behov for at udnytte de eksisterende behandlingsløsninger bedre og for at udvikle nye. Dette vil Metodecentret bidrage til i det kommende år gennem nye projekter, der fx kan have fokus på bedre rehabilitering, inklusion i lokalsamfundet eller bedre overgange i sagsbehandlingen af handicappede fra barn til voksen.

Antallet af børn, unge og voksne med diagnosen ADHD er steget kraftigt i de senere år, hvilket stiller nye krav til den sociale indsats, som kommuner skal levere til denne gruppe. Metodecentret vil i 2012 sætte fokus på, hvordan denne udfordring kan løses på de mest effektive måder, så kommunerne bliver i stand til at levere tilbud af høj kvalitet til borgere med ADHD for så få ressourcer som muligt.

Som et første skridt vil vi afvikle en temadag om voksne med ADHD med fokus på, hvordan kommunerne kan hjælpe disse borgere gennem alternativer til traditionelle botilbud og hvordan man skaber inklusion for dem på arbejdsmarkedet.

METODECENTRET

Center for Innovation & Metodeudvikling

Også antallet af voksne udviklingshæmmede med dom er vokset gennem de senere år, hvilket i sig selv skaber udfordringer for de kommuner og regioner, som er involveret i behandlingen. Samtidig er området præget af en stor mangel på viden om, hvilke socialfaglige metoder, som er virkningsfulde og kan bidrage til, at disse udviklingshæmmede kan vende tilbage til et liv uden kriminalitet. Metodecentret vil i 2012 også sætte fokus på at bidrage til projekter, der kan medvirke til at forbedre indsatsen for denne særlige gruppe borgere.

Velfærdsteknologiske løsninger

Ny teknologi og nye arbejdsgange kan være med at frigive tid for de ansatte på det sociale område og øge kvaliteten af den indsats, som leveres til voksne borgere med handicap eller sindslidelser. Metodecentret tror på, at der ligger et stort effektiviseringspotentiale her. Vi vil sætte fokus på at igangsætte og bidrage til projekter, som udvikler og afprøver velfærdsteknologi på det specialiserede socialområde. Og vi er med projektet i Skanderborg Kommune om afprøvning af smartphones til borgere med opmærksomhedsforstyrrelser allerede gået i gang.

Anbringelsesområdet

Udgifterne til anbringelser har været stigende igennem mange år til trods for, at der ikke er blevet anbragt flere børn og unge. Mange kommuner er nu begyndt at kigge på, om nogle anbringelser kan erstattes med mindre indgribende foranstaltninger og har samtidig intensiveret deres arbejde med forebyggelse. Metodecentret vil i den kommende tid sætte fokus på, hvordan anbringelsesområdet kan udvikles, så de udsatte børn og unge får den bedst mulige hjælp og støtte.

Udvikling af Metodecentrets koncept for business cases

I 2011 blev det besluttet, at Metodecentrets projekter skal indeholde en business case, der kan sandsynliggøre, at en implementering af projektet vil medføre en effektiviseringsgevinst, så der skabes mere effekt for pengene. Vi vil i 2012 arbejde videre med at udvikle vores koncept for udarbejdelse af business cases. Hensigten er at gøre det så enkelt og smidigt som muligt for kommuner og regioner at forelægge projekter for Metodecentrets bestyrelse.

METODECENTRET

Center for Innovation & Metodeudvikling

Spør 2: Arbejdet med metodeprogrammer

Et af de centrale formål med oprettelsen af Metodecentret har været, at centret skal kunne være samarbejdspartner for de kommuner, der ønsker at anvende evidensbaserede programmer til deres borgere. Centret kan således varetage de opgaver, der ligger ud over den kommunale drift af selve indsatserne. Det vil typisk dreje sig om tværgående opgaver som kvalitetssikring, faglig sparring og evaluering; opgaver, som er for dyre at løse i hver driftskommune.

Multisystemisk Terapi (MST)

Siden oprettelsen har Metodecentret varetaget tværgående opgaver for de kommuner, der driver MST-teams, og centret er national netværkspartner for MST-Services, der udbyder MST.

MST har positive virkninger for de unge og deres familier, der har modtaget behandling, og programmet udgør et omkostningseffektivt alternativ til anbringelser. Viden om MST's virkning baserer sig på systematisk indsamling af resultater om de unges skolegang/beskæftigelse, anbringelsesrate, kriminalitet m.m. 6, 12 og 18 måneder efter endt behandling. Netop på grund af de dokumenterede positive resultater af MST har det været en vigtig opgave i centrets første levetid at arbejde med at udbrede MST til flere kommuner og evt. andre interesserede udbydere. Denne opgave vil fortsat være central for Metodecentret.

Metodecentret varetager derudover kvalitetssikringen af MST Substance Abuse, der i dag drives fra Aarhus og Herning Kommuner, med henblik på, at programmet forankres i Metodecentret ved udfasning fra Servicestyrelsen. Centret vil endvidere blive koblet på den Multifunc-institution, der etableres i Region Midtjylland.

Metodecentret vil i 2012 fokusere på at:

- 🌀 Fortsætte dialogen med kommunerne og de relevante private organisationer med det formål at oprette flere teams i 2012.
- 🌀 Udbrede kendskabet til MST gennem medierne ved i større grad at blande os i diverse debatter vedr. unge, udfærdige indlæg til fagblade, offentliggøre resultater mv. Dette vil bl.a. ske ved at udbrede de positive resultater af MST-behandling.
- 🌀 Samarbejde med Familie- og Evidenscentret i København med henblik på at afklare, hvorvidt der kan opnås fælles fordele ved at samarbejde om fx træningsafvikling og faglig sparring.
- 🌀 Drøfte med MST-Services om mulighederne for at reducere de økonomiske omkostninger, der er bundet op på MST-Services, og om de strategiske overvejelser ift. samarbejde med andre MST-aktører.

METODECENTRET

Center for Innovation & Metodeudvikling

- ☞ Sikre fortsat mulighed for forankring af MST Substance Abuse, der i dag drives fra Aarhus og Herning Kommuner, og MultifunC fra Metodecentret.

Nye metodeprogrammer

Metodecentret har uændrede ambitioner om at huse flere metodeprogrammer. Derfor vil vi i 2012 fokusere på afdækningen af forskellige metodeprogrammer med det formål at undersøge, hvilke programmer der skal afprøves og implementeres i Metodecentret.

Vi vil fokusere på disse områder:

- ☞ MST-adaptionerne
- ☞ Programmer i Servicestyrelsen
- ☞ Programmer i Norge og Sverige
- ☞ Programmer under Blueprint

MST-adaptionerne

Der er i øjeblikket 13 forskellige MST adaptioner. Fire af disse adaptioner (*Child Abuse and neglect, Problem Sexual Behaviour, Psychiatric og Substance Abuse*) befinder sig i den senere fase af udviklingen og implementeringen, hvorfor vi vil fokusere mest på disse.

Programmer i Servicestyrelsen

Metodecentret vil undersøge nærmere, om de forskellige programmer, der p.t. hører under Servicestyrelsen, kan implementeres i Metodecentret og drives her fra. Vi vil hovedsagligt fokusere på de evidensbaserede programmer. Nogle af disse programmer drives allerede i kommunerne, mens andre stadig er under afprøvning, og vi vil fokusere på begge disse områder.

MST-programmet *Substance Abuse* (tidligere CM) drives i 2 kommuner (Aarhus og Herning) som projekt under Servicestyrelsen. Der vil i løbet af 2012 blive arbejdet på at implementere dette program i Metodecentret. Folkesundhed og Kvalitetsudvikling forestår allerede dataindsamlingen vedr. dette program, og selve implementeringen af programmet vil være forholdsvis enkelt, da der er tale om en MST-adaption, hvorfor mange dele allerede er kendte for Metodecentret.

Programmer i Norge og Sverige

Metodecentret vil undersøge nærmere, hvilke programmer der pt. er implementeret succesfuldt i Norge og Sverige. I første omgang vil vi fokusere på Stockholm Stad (hvorfra bl.a. MST drives) og Adfærdscentret i Norge.

METODECENTRET

Center for Innovation & Metodeudvikling

Programmer under Blue print

Metodecentret vil undersøge de forskellige programmer i *Blue Print (Center for the Study and Prevention of Violence)* nærmere. Der er pt. 15 forskellige evidensbaserede programmer under *Blue Print* og ca. 20 lovende programmer.

Spør 3: Fremme resultatmålinger

Metodecentret vil i det kommende år sætte fokus på det arbejde, som foregår i mange kommuner og regioner med at måle resultaterne af indsatsen på det specialiserede socialområde.

Viden om, hvilke indsatser i det sociale arbejde, der virker for hvilke borgere, er overordentligt centralt for at kunne give borgerne den rigtige indsats fra starten, så deres behov for omsorg, støtte og behandling bliver imødekommet. Det er også ud fra et ressourceperspektiv vigtigt, at borgerne modtager en så virkningsfuld indsats som muligt, så deres problemer ikke vokser sig større – og nødvendiggør en mere intensiv og omkostningskrævende indsats.

Der er på det specialiserede socialområde imidlertid ofte tale om indsatser, der er usædvanligt vanskelige at måle resultaterne af på en pålidelig måde. Samtidig er der kun i ringe udstrækning tradition i de faglige miljøer for at måle indsatsen systematisk, hvilket betyder, at mange kommuner starter fra bunden, når de skal i gang med at gennemføre resultatmålinger.

Der arbejdes allerede med resultatmålinger på børneområdet i Region midtjylland og Aarhus Kommune i form af resultatdokumentation, ligesom der arbejdes med måling af virkningerne af den sociale indsats i form af de sociale indikatorprogrammer, SIP, på de regionale tilbud.

For at fremme kommunernes arbejde med at måle resultaterne af den sociale indsats, vil Metodecentret udarbejde et katalog over indholdet og anvendelsen af en række gængse, validerede måleinstrumenter. Der vil være tale om instrumenter, som har bevist deres pålidelighed i andre undersøgelser og som kommunerne kan bruge til at operationalisere deres resultatmålinger. Dette kan fx være psykometriske instrumenter som *SDQ*, *CBCL* og *Honosca* eller livskvalitetsmålinger, såsom *Quality of Life Profile*.

METODECENTRET

Center for Innovation & Metodeudvikling

Et sådant katalog vil give kommuner og regioner mulighed for at:

- 🔄 Få adgang til redskaber, der sikrer en høj datakvalitet.
- 🔄 Effektivisere deres gennemførelse af resultatmålinger, fordi de ikke selv skal stå for hele operationaliseringen. Dette vil også gøre det enklere for kommuner, som ikke dokumenterer indsatsen af deres sociale arbejde i dag, at komme i gang med resultatmålinger.
- 🔄 Sammenligne sig med andre, der bruger de samme måleinstrumenter.
- 🔄 Data fra resultatmålinger i højere grad kan bruges i forskningsmæssig sammenhæng end tilfældet er i dag.

Spør 4: Brobygger mellem forskning og praksis

Metodecentret anser det for en vigtig opgave at bygge bro mellem forskning og praksis på det sociale område.

I det kommende år vil Metodecentret derfor inddrage relevante forskningsinstitutioner i projekterne, hvor vi vurderer, det vil bidrage til projekternes kvalitet. Ved at inddrage forskere i innovationsprojekter og evalueringer kan vi sikre et højt fagligt indhold og samtidig øge mulighederne for, at Metodecentrets aktiviteter bidrager til forskningens vidensakkumulation.

Vi vil også bidrage til kompetenceudviklingen på området ved at indgå i projekter, der gennem opkvalificering af medarbejderne, kan bidrage til forøget kvalitet for de midler, som vil blive brugt på området i de kommende år, og dermed forbedre effektiviteten og ressourceudnyttelsen.

